

Informace a metodické poznámky k předávání individuálních údajů ze školních matrik

(aktualizováno 20. 1. 2014)

Obsah

Internetová aplikace pro předávání dat ze školních matrik	3
Položky v souborech	5
RDAT - rozhodné datum sběru	5
IZO školy	5
CAST – část školy, KOD výkazu	6
RODC – rodné číslo žáka/studenta	6
POHLAVI – pohlaví žáka/studenta	7
DAT_NAROZ - rok narození a jeho část	7
KSTPR – kvalifikátor státního občanství, STPR - státní občanství	7
OBECEB - kód obce trvalého pobytu, OKRESB – kód okresu trvalého pobytu	7
ODHL – předchozí působiště nově přijatého žáka-studenta	8
IZOZ, IZOS – IZO předchozí školy	8
OBORS – obor vzdělání ve střední škole	9
STUPEN – nejvyšší stupeň vzdělání, kterého žák/student dosáhl před přijetím do daného druhu vzdělávání	9
ZAHDAT – datum zahájení vzdělávání, KOD_ZAH – kód zahájení vzdělávání	9
UKONDAT – datum ukončení vzdělávání, KOD_UKON – kód ukončení vzdělávání	10
ROCNIK – ročník, ve kterém se student vzdělává	11
TRIDA	11
ST_SKOLY – stupeň školy	12
ZPUSOB – způsob plnění povinné školní docházky	12
PRIZN_ST – příznak vzdělávání, průběh, opakování, přerušení vzdělávání	12
PRERUS – celková doba přerušení daného druhu vzdělávání v měsících v dané škole	12
FIN – zdroj financování žáka/studenta	12
OBOR – obor vzdělávání v dané škole	13
OBOR2 – příznak vzdělávání ve druhém hlavním oboru	13
DELST – délka vzdělávacího programu	14
DRST – druh vzdělávání v SŠ, konzervatoři	14
FST – forma vzdělávání v SŠ, konzervatoři, VOŠ	14
LET_PSD – počet let splněné povinné školní docházky	14
JAZYK_O – vyučovací jazyk oboru v SŠ, konzervatoři	14

JAZ1 – kód 1. cizího studovaného jazyka	14
JAZ2, JAZ3, JAZ4 – kód 2. až 4. cizího studovaného jazyka.....	15
P_JAZ1 P_JAZ2, P_JAZ3, P_JAZ4 – příznak studovaného jazyka.....	15
JAZYK_PR1, JAZYK_PR2 – kódy cizích jazyků některých předmětů.....	15
POCET_PR1, POCET_PR2 – počet předmětů, ve kterých probíhá výuka v cizím jazyce.....	15
POCET_H1, POCET_H2 – počet hodin výuky v cizím jazyce.....	15
KOD_ZK – druh vykonané zkoušky	15
KOD_OPAK – příznak konané zkoušky.....	15
KOD_OP_M – příznak konané maturitní zkoušky	15
KOD_OP_A – příznak konané zkoušky absolutorium.....	16
JAZABS - kód cizího jazyka při absolutoriu	16
JAZM - kód cizího jazyka při maturitě.....	16
VYSLCELK – kód úspěšnosti předepsané zkoušky	16
VYSLCEL_M – kód úspěšnosti maturitní zkoušky	16
VYSLCEL_A – kód úspěšnosti absolutoria	16
ZKDAT – datum konání předepsané zkoušky	16
ZKDAT_M – datum konání maturitní zkoušky v konzervatoři	16
ZKDAT_A – datum konání absolutoria v konzervatoři	17
SERIE_V, CTISK_V – série a číslo tiskopisu vysvědčení o závěrečné nebo maturitní zkoušce.....	17
SERIE_L, CTISK_L – série a číslo tiskopisu výučního listu.....	17
SERIE_A, CTISK_A – série a číslo tiskopisu vysvědčení o absolutoriu.....	17
SERIE_D, CTISK_D – série a číslo tiskopisu diplomu o absolutoriu.....	17
ZMENDAT – datum uskutečněné změny, KOD_ZMEN – kód změny	17
KOD_VETY – kontrolní položka.....	17
PLAT_ZAC – začátek platnosti věty.....	18
PLAT_KON – konec platnosti věty	18
Položky v anonymizovaných souborech	18
KOD_ZAKA – jednoznačný identifikátor žáka/studenta	18
POSTIZ1, POSTIZ2 – druh zdravotního postižení	18
VICE_VAD – souběžné postižení více vadami	19
TYP_TR – typ třídy (složená položka 3+2 znaky).....	19
INDI – individuální vzdělávací plán	20
NADANI – rozlišení pro mimořádně nadaného žáka/studenta	20
UVP - příznak vzdělávání žáka podle RVP ZV, přílohy pro LMP	20
SZ – kategorie sociálního znevýhodnění.....	20
ZZ – kategorie zdravotního znevýhodnění.....	20
Odkazy na další informace	21

Všechny položky v souborech se plní pouze údaji, které školy předávají podle § 28, odst. 5 a 6 školského zákona a vyhlášky č. 364/2005 Sb. o dokumentaci škol a školských zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

Internetová aplikace pro předávání dat ze školních matrik

Návod pro práci školy nebo správního úřadu s jednotlivými nabídkami aplikace a postup při předávání dat je uveden v nápovědách pod symbolem modré knížky s otazníkem a zkratkou druhu školy nebo správního úřadu v horní části aplikace. Samostatný návod zde má i úloha Přijímací řízení ke vzdělávání ve vyšší odborné škole (Uchazeč VOŠ).

Pod fialovými symboly knížek s otazníkem jsou vystaveny **číselníky** používané v předávaných datech, **vysvětlivky** k vyplnění výkazů i tyto metodické **poznámky** – zde jsou popsány předávané individuální údaje.

Pod symbolem žlutého trojúhelníku s vykřičníkem jsou **aktuální informace** k předávání údajů ze školních matrik.

Jak začít

Nejlépe otevřením a prohlédnutím výše zmíněných návodů a informací.

Před předáváním dat vždy zkontrolujte nabídku „**Nastavení částí**“, kde zobrazené adresy s číslem části ve tvaru 01, 02, atd. musí odpovídat počtu předávaných souborů dat. Vysvětlivka k nabídce je níže v odstavci „CAST - část školy, Kód výkazu“ a také v návodu k aplikaci.

Pokračujte nabídkou „**Import XML**“. Pokud nemáte žáky s individuálním vzdělávacím plánem, mimořádně nadané či se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotně postižené, zdravotně znevýhodněné nebo sociálně znevýhodněné – zejména ze zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy), předáváte (importujete) jeden soubor vytvořený vašim školním evidenčním programem. V opačném případě předáváte současně vždy 2 soubory – základní soubor a anonymizovaný soubor. Při importu souboru probíhají základní kontroly dat. Pokud jsou nalezeny fatální chyby, vypíší se do protokolu a soubory se nepřenesou. Chyby je nutné odstranit ve školní evidenci a znovu vytvořit soubory k předání. Importovat opravené soubory můžete opakovaně do té doby, než soubory odešlete správnímu úřadu v nabídce „Odeslání SU“.

Po úspěšném importu prohlédněte předávaný výkaz a přehledky v nabídce „**Sestavy**“ a **zkontrolujte, zda zobrazené údaje odpovídají skutečnosti** – zda jsou správně vykázány speciální třídy, pokud je máte, integrování žáci vyžadující zvýšené výdaje apod.

Výkazy řady M - údaje v nich jsou agregované za školu z předaných individuálních údajů. Výpis výkazu potvrzený ředitelem školy se předává správnímu úřadu (např. prostřednictvím datové schránky nebo poštou) při jarním i podzimním předávání dat.

Přehledka umožňuje celkový náhled na předávané údaje za školu i za jednotlivé části školy. Údaje jsou řazeny podle ročníku, ale lze je řadit podle tříd, pokud zaškrtnete „Seřadit podle tříd“.

Hlavní přehledka ZŠ, SŠ zobrazí základní informace, např. o počtech žáků v jednotlivých třídách.

Rozšířená přehledka ZŠ, SŠ – zobrazí žáky podle oborů vzdělání v jednotlivých ročnících a třídách.

Pokud údaje v některé sestavě neodpovídají skutečnosti, proveďte opravu ve školním evidenčním programu a znovu importujte opravené soubory.

Dále přejděte do nabídky „**Práce s daty**“. Zde si můžete odfiltrovat věty (záznamy žáků), které vás zajímají. Zkontrolujte sloupec „Nesrovnalosti“, nejlépe seříděním pomocí šipek v záhlaví sloupce. Pokud se v řádku objeví text, je nutné buď zapsat komentář, nebo, v případě chyby, provést opravu ve školní evidenci a znovu provést import opravených souborů.

Komentáře k jednotlivým větám souborů se vpisují pomocí nabídky „Opravit“ až před odesláním výkazu správnímu úřadu, nový import opravených souborů by komentáře smazal.

V hlavní nabídce „**Komentář**“ školy komentují chybová hlášení vzniklá **při kontrole sestav (výkaz, přehledka)**. Komentář se vpisuje pomocí nabídky „Opravit komentář“, kde je zobrazen text chyby, pokyn pro školu, IZO školy, výkaz, oddíl výkazu a položky s hodnotami, kterých se chyba týká. Názvy položek jsou odvozeny z čísla řádku a sloupce příslušného oddílu výkazu (např. u výkazu M 3, oddíl III, text R03112='1', R03113='6' znamená, že v ř. 0311, sl. 2 je uvedena 1 třída a ve stejném řádku 0311, sl. 3 je uvedeno 6 žáků, tj. Nízký počet žáků na třídu). Komentáře

k výkazu jsou přístupné i správnímu úřadu. Pokud se vyskytne kritická chyba označená „K“, chybu nekomentujte, soubory neodesílejte na SÚ, ale kontaktujte pracovníky MŠMT na matrika@msmt.cz.

Nabídku „**Odeslání SÚ**“ použijete jako poslední, když údaje v sestavách považujete za správné a máte doplněny požadované komentáře. Po potvrzení správnosti sestav a odeslání dat přestane být tlačítko „Odeslat“ aktivní až do případného nového importu dat (ten je možný pouze po „vrácení“ souborů správním úřadem nebo MŠMT). Tím jsou data a sestavy předány k dalšímu zpracování. Správnímu úřadu se zobrazí identifikační údaje školy, která data předala, přehledky, výkaz, komentáře k výkazu, přehled oborů školy podle rejstříku i seznam škol, které údaje nepředaly. Po odeslání dat SÚ z výkazu zmizí šedý podtisk „Výkaz je vytištěn za neodeslaná data a má pouze informativní účel“. Tento výpis výkazu potvrzený ředitelem školy se předává správnímu úřadu (např. prostřednictvím datové schránky nebo poštou) v jarním i podzimním sběru dat. Jeden výtisk by si škola měla archivovat. Zároveň by měla archivovat poslední verzi odeslaných datových souborů i ostatních vygenerovaných sestav.

V případě **zjištění chyby po odeslání dat SÚ** je možné provést po dohodě se správním úřadem „opravu“ (po vrácení souborů úřadem). Škola opravené soubory nově naimportuje, zkontroluje, příp. okomentuje a znovu odešle správnímu úřadu. Stejně škola postupuje i při vyžádání opravy správním úřadem nebo MŠMT. **Opravy lze provádět jen do doby ukončení sběru dat.**

Kontrolní systém aplikace

Zabudované kontroly mají svou hierarchii a podle ní se spouštějí postupně. Pokud program při importu dat zjistí určité množství chyb, kontrola se zastaví. Pokud se tedy při prvním importu vypíše tři chyby, neznamená to, že jich není v importovaném souboru víc.

Naopak pokud import postoupí dál a vypíše 100 chyb, může jít o jednu nebo dvě chyby, vyskytující se ale u 100 či více žáků. Nejdříve se kontroluje správnost názvu importovaného souboru, dále zda jsou vyplněny údaje v záhlaví souboru, zda jsou vyplněny všechny požadované údaje v položkách souboru (jiné jsou požadavky na úplnost položek ve větě za žáka/studenta, jiné za absolventa), a teprve pak nesrovnalosti ve vyplnění položek, které na sebe mají logickou návaznost. Např. pokud položka KOD_VETY = 4, tj. jde o absolventa, musí být vyplněny položky související s vykonanou závěrečnou zkouškou (maturitní, absolutorium), která je pro daný druh školy či obor předepsaná, označení série a čísla tiskopisu vysvědčení a naopak, tyto položky nemohou být vyplněny ve větě za žáka/studenta (KOD_VETY = 1).

Pokud import souboru proběhne úspěšně, jsou tu ještě kontroly, které vyzvou k případnému komentáři – jednak kontroly na jednotlivé položky souboru, jednak kontroly na výstupní sestavy (výkaz, přehledka).

Platný název předávaného souboru žáků/studentů (např. V123456789_CC.xml, V123456789_CCa.xml)

Začíná písmenkem Z, S, K nebo V, podle toho, o jaký druh školy jde (základní, střední, konzervatoř, vyšší odborná škola). Následuje IZO školy platné podle rejstříku škol, nikoli identifikátor právnické osoby. Za podtržitkem je uvedeno číslo části školy, resp. číslo dílčího datového souboru, u ZŠ odpovídající místu poskytovaného vzdělávání (odloučenému pracovišti), jak je uvedeno ve volbě Nastavení částí.

Pokud škola předává údaje za žáka/studenta se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žáka zařazeného do třídy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením nebo do třídy školy při školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, žáka/studenta s mimořádným nadáním nebo žáka/studenta s individuálním vzdělávacím plánem, předává navíc i **anonymizovaný soubor** s dalšími údaji o tomto žákovi/studentovi. V názvu anonymizovaného souboru je za číslem části navíc písmenko „a“.

Záhlaví předávaného souboru

Položky v něm musí být vyplněny. Zde je pro příklad popis záhlaví předávaných xml souborů z VOŠ:

<?xml version="1.0" encoding="Windows-1250" ?>	
<Vykaz verze="VOS.007">	- verze použité struktury přenosové věty
<Vygen>Vlastní_evidence</Vygen>	- název evidenčního systému, ze kterého byla data vygenerována
<autor>Jan Novák</autor>	- jméno kontaktní osoby, která má ve škole na starost zpracování
<telefon>123456789</telefon>	- telefon na kontaktní osobu
<e-mail>jnovak@skola.cz</e-mail>	- e-mailová adresa na kontaktní osobu
<soubor>V123456789_01</soubor>	- název předávaného souboru

<vytvoreno>1.10.2012 11:43:15</vytvoreno> - datum a čas vygenerování xml souboru
Datum a čas vygenerování xml souboru musí být shodný pro základní i anonymizovaný soubor.

Anonymizované soubory nejen za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

§ 16, odst. 1 školského zákona:

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

§ 16, odst. 5 školského zákona:

Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení.

V anonymizovaných souborech se předávají údaje za žáky/studenty

- 1) se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním integrované do „běžných tříd“,
- 2) zařazené do „speciálních tříd“,
- 3) mimořádně nadané,
- 4) s individuálním vzdělávacím plánem.

Jako „speciální třídy“ označujeme pro potřeby výkaznictví třídy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením (§ 16, odst. 8 školského zákona) a třídy ve školách při školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

Anonymizovaný soubor předává škola, která má aspoň jednoho žáka s jedním z výše uvedených znaků, např. i když nemá žádné žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale má žáka s individuálním vzdělávacím plánem apod.

Položky v předávaných souborech

Popis jednotlivých položek je na stránce <http://www.msmt.cz/statistika-skolstvi/regionalni-skolstvi-1> v nabídce „Školní matrika“ odkaz „Školní matrika – informace pro respondenty“, dále „Datová rozhraní pro předávání dat“. Zde jsou další poznámky k položkám základního i anonymizovaného souboru:

RDAT – rozhodné datum sběru

Zde je uvedeno datum, ke kterému jsou předávána požadovaná data. Např. stav k 30. 9. 2012, k 31. 3. 2013. Předávají se i „historické“ údaje od posledního odpovídajícího rozhodného data.

IZO školy

Resortní identifikátor školy (IZO), se objevuje v názvu souboru, v záhlaví souboru a v každé větě souboru v položce IZO. V názvu souboru i uvnitř souboru musí být ve všech větách uvedeno stejné IZO.

Je třeba rozlišovat resortní identifikátor **právnícké osoby** vykonávající činnost školy (RED_IZO) a resortní identifikátor **školy (IZO)**, který se podle vyhlášky č. 223/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uvádí na dokladech o vzdělání (POZOR: na maturitních vysvědčeních je od roku 2011 uváděno RED_IZO).

Resortní identifikátor právnícké osoby (RED_IZO) se používá pouze pro identifikaci uživatele, který se přihlašuje do statistického informačního systému nebo do předávání dat školní matriky. Ve všech položkách předávaných datových souborů se uvádí resortní identifikátor školy (IZO), výjimkou je identifikace střední školy, kde žák vykonal maturitu od roku 2011, včetně v evidencích VOŠ.

Sloučení, splynutí škol:

Při ukončení činnosti školy budou mít žáci/studenti v platné větě v položkách pro kód a datum ukončení docházky do školy: KOD_UKON = H (Převedení do jiné školy – sloučení škol, splynutí, změna IZO) a UKONDAT = poslední den docházky do původní školy.

Na nové škole bude v položkách pro kód a datum zahájení docházky do školy: KOD_ZAH = H (Převedení z jiné školy – zánik, sloučení škol) a ZAHDAT = den bezprostředně následující po dni ukončení docházky do předcházející školy. V položce IZO budou mít všichni žáci/studenti, absolventi i ostatní stejně IZO platné ve školském rejstříku.

Bližší informace k problematice sloučení a splynutí škol jsou vystaveny na <http://www.msmt.cz/file/22972>.

CAST – číslo části školy, kód výkazu

Číslo části je uvedeno (podobně jako IZO) v názvu souboru, v záhlaví souboru a v každé větě za každou vykazovanou osobu v položce CAST a v jednom souboru musí být všude stejné. Jde o rozlišení jednotlivých odloučených pracovišť (míst poskytovaného vzdělávání) v rámci jednoho druhu školy (jednoho platného IZO) pomocí znaků 01, 02, atd.

Číslo části v předávaných souborech musí odpovídat stavu v nabídce „NASTAVENÍ ČÁSTÍ“ v aplikaci pro předání dat ze školních matrik, kde se zobrazují místa poskytovaného vzdělávání podle stavu ve školském rejstříku.

Čísla částí u jednotlivých míst je potřeba zkontrolovat a podle potřeby upravit při každém novém sběru dat tak, aby odpovídala počtu předávaných souborů a jejich označení.

Škola má možnost každý druh školy dále členit (přidat část), což může využít zejména tehdy, vznikla-li např. sloučením dříve samostatných škol, případně používá-li škola pro své části různé evidenční programy apod. Pak se jednotlivé části (v rámci jednoho druhu školy) běžně číslují od 01, 02, 03 a dále. Takto vytvořené části (volba *Vytvořit jako novou část*) má škola možnost opět odebrat (smazat). **Číslování částí platí pro druh školy**, tzn., pokud má právnická osoba např. základní i střední školu, bude mít ZŠ část 01 a SŠ bude mít rovněž část 01.

Akce nastavení částí by měla být jednorázová, v průběhu zpracování byste nastavení částí školy neměli bezdůvodně měnit.

POZOR! Uložením změny nastavení částí školy budou smazána data předaná za **všechny části příslušného druhu školy** k danému rozhodnému **datu sběru**.

Základní škola předává samostatné soubory za všechna místa poskytovaného vzdělávání, za něž je správním úřadem požadován samostatný dílčí výkaz. Tato místa jsou převzata ze školského rejstříku a jsou označena **kódem** dílčího výkazu (např. A, B, C, atd.). V případě potřeby předávání více samostatných souborů je možné na řádcích s přiděleným kódem výkazu vytvořit novou část zaškrtnutím políčka *Vytvořit jako novou část – rozdělení místa na více částí*, a této části přidělit další číslo.

Nadefinované řádky s kódem výkazu A, B, C apod. nelze odebrat! Pokud je na řádku uvedeno přednastavené číslo části „-1“, přiřad'te tomuto řádku odpovídající další číslo, odlišné od již použitých čísel částí. Tam, kde je na řádku uveden kód výkazu (A, B, C atd.) nesmí zůstat číslo části prázdné!

Nastavení částí pro ZŠ je podrobně popsáno v nápovědě viz „modrá knížka pro ZŠ“ v aplikaci programu.

Kromě dílčích výkazů, jejichž výpis, potvrzený ředitelem školy, předává základní škola správním úřadu, se v aplikaci generuje i jeden souhrnný výkaz za základní školu.

Střední škola, konzervatoř a vyšší odborná škola předává vždy jeden souhrnný výkaz za svůj druh školy. Výkaz se generuje nezávisle na členění školy na části.

Počet předaných souborů nemusí odpovídat počtu předaných výkazů, ale je závislý na nastavení částí – kolik je nastaveno částí, tolik souborů musí být odevzdáno (+ příslušné anonymizované soubory). Informace, za které části byly soubory odevzdány, se pro kontrolu zobrazuje v záhlaví sestavy výkazu.

RODC – rodné číslo žaka/studenta

Rodné číslo je jediný použitelný kód pro zamezení duplicit při sčítání žáků a jediný opěrný bod pro školu, kde hledat chyby v předávaném souboru. V předaných datech se anonymizuje po ukončení sběru a zpracování dat s vyloučením možných duplicit.

U osob narozených **před rokem 1954 je rodné číslo devítimístné**.

U osob, kterým dosud **nebylo přiděleno rodné číslo**, se uvede **kód** ve tvaru *RRNNDDXXXX*, kde *RR* = poslední dvojčíslí roku narození, *NN* u mužů = *MM* (pořadové číslo měsíce), u žen *MM+50*, *DD* = den narození, a místo *XXXX* se dosadí znak „X“+ trojmístné pořadové číslo přidělené jednoznačně školou, např. X001, X002, X003... Tato čtyřmístná koncovka kódu přiděleného školou musí mít **u každého žaka školy**, kterému byl kód školou přidělen, **různé pořadové číslo** a to i v případě, že se datum narození žáků nebo číslo části školy neshoduje.

Kód s písmenkem „X“ je určen pouze pro dočasnou identifikaci žáka ve školní matrice do doby přidělení rodného čísla a **na vysvědčení se neuvádí**.

Desetimístné rodné číslo musí odpovídat výše popsané konstrukci RRNNDD a vyhovovat kontrole na MODULO11 (RČ je beze zbytku dělitelné 11). **Neuvádějí se tudíž kódy přidělené cizincům např. správou sociálního zabezpečení nebo zdravotní pojišťovnou, ale ani RČ vydaná po roce 1992 na Slovensku, přestože formálně vyhovují.**

Při změně údaje v RODC vyplňte v **nové větě** do kódu změny KOD_ZMEN = 7 (změna osobního identifikátoru) a v komentáři k importované větě pak uveďte původně použitý pseudokód s písmenkem X.

Pokud konstrukce rodného čísla občana ČR neodpovídá daným pravidlům, je takovýto kód považován **za neplatný** a nejedná se (podle stanoviska Ministerstva vnitra ČR) o platné rodné číslo.

U osob, které neuvedly RČ, byly přijaty ke vzdělávání a SŠ nebo konzervatoř opustily během září, se místo XXXX dosadí „Y“+ trojmístné pořadové číslo přidělené jednoznačně školou. V kódu věty těchto „žáků-nežáků“ se uvádí kód „9 – osoba nenastoupila ke vzdělávání“.

POHLAVI – pohlaví žáka/studenta

Uvede se kód podle číselníku RAPO.

DAT_NAROZ – rok narození a jeho část

Podoba *RRRRMM* (rok a měsíc narození) byla z důvodu zvýšení anonymity nahrazena tvarem *RRRRaa* pro narozené v měsících lednu až srpnu a *RRRRbb* pro narozené v měsících září až prosinci. Den a konkrétní měsíc narození se neuvádějí, pro zpracování dat nejsou podstatné.

KSTPR – kvalifikátor státního občanství, STPR – státní občanství

Kvalifikátor státního občanství (příslušnosti) se vybírá z nabídky číselníku RAKO a jeho výběr souvisí s vyplněním dalších položek (státní občanství, místo trvalého pobytu atd.).

Pokud má osoba dvojí nebo vícenásobné státní občanství a jedním z nich je státní občanství ČR, považuje se pro účely školní matriky za státního občana ČR a k jinému státnímu občanství se nepřihlíží. V takovém případě se ve školní matrice uvede státní občanství kódem "203" – Česká republika. Vycházíme z definice cizince dle § 1 odst. (2), zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů: *Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.*

Pokud má osoba dvojí nebo vícere státní občanství a **nemá státní občanství ČR**, uvede se kód státního občanství, které cizinec deklaruje (doloží). Záleží na žákovi resp. zákonném zástupci, které z jeho státních občanství uvede. K ostatním státním občanstvím se nepřihlíží.

Je-li jedním ze státních občanství této osoby státní občanství jiného státu Evropské unie, je vhodné uvést toto občanství jiného státu Evropské unie.

Přidělení rodného čísla dítěti, které se narodilo v České republice, nezakládá automatické přidělení státního občanství „Česká republika“.

Dítě nabývá narozením státní občanství České republiky dle zákona č. 40/1993 Sb., tehdy,

- a) je-li alespoň jeden rodič státním občanem České republiky nebo
- b) jsou-li rodiče osobami bez státního občanství, alespoň jeden z nich má trvalý pobyt na území České republiky a dítě se na jejím území narodí.

Proto je třeba, aby zákonný zástupce doložil osobní údaje žáka, požadované pro zápis do školní matriky.

OBECB – kód obce trvalého pobytu, OKRESB – kód okresu trvalého pobytu

Kód obce a kód okresu trvalého pobytu žáka/studenta se u žáků s trvalým pobytem v ČR vybírají z nabídky číselníků RAUJ a RAOR. Pokud se uvedená obec v číselníku nenajde, je možné, že je v adrese uvedena jen část obce. Správnou obec lze dohledat podle části adresy např. na internetové stránce ČSÚ <http://registry.czso.cz/irso/budhle.jsp>.

U žáků/studentů, kteří nemají v ČR trvalý pobyt (**KSTPR = 6 – cizinec s přechodným pobytem v ČR**) se do položky OBECB uvede kód „999999“ a do položky OKRESB se uvede složený kód „999xxx“, kde se místo xxx dosadí kód státu bydliště podle číselníku RAST.

U žáků/studentů s trvalým **pobytem v ČR (KSTPR = 5 – cizinec s trvalým pobytem v ČR)** se do položky OBECB uvede kód obce trvalého bydliště v ČR a do položky OKRESB se uvede kód okresu trvalého bydliště v ČR.

Cizinec, který nemá na území ČR trvalý pobyt, je cizinec s přechodným pobytem.

U tzv. statutárních měst lze uvádět podle potřeby buď kód statutárního města, nebo kód městské části/obvodu.

Jedná se o tato města: Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Pardubice, Havířov, Opava a kromě žáků ZŠ i Praha, Brno, Ostrava.

Položka OBECB se v anonymizovaném souboru žáků nepředává.

ODHL – předchozí působiště nově přijatého žáka-studenta

Obsah položky **zůstává stejný** po celou dobu vzdělávání žáka/studenta v téže škole, s výjimkou přechodu do nástavbového studia nebo do zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem či středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Uvede se buď příslušný druh školy poskytující stupeň vzdělání, pokud ji žák navštěvoval bezprostředně před nástupem do vykazující školy, nebo se uvede „Jiné“. Jednotlivé druhy škol mají různé číselníky pro předchozí působiště žáka/studenta, konzervatoře mají číselník společný se SŠ.

Základní školy uvádějí předchozí působiště podle číselníku RAPD. Základní škola praktická (dříve „zvláštní škola“) se nerozlišuje, uvede se kód pro základní školu a ročník, ze kterého žák přichází.

Střední školy a konzervatoře – předchozí působiště škola se uvede, jen pokud žák ve stejném kalendářním roce navštěvoval jinou školu. V ostatních případech se uvede kód 900 – „Jiné“, podle číselníku RAPZ.

Vyšší odborné školy – předchozí působiště „střední škola“ nebo „zahraniční škola“ se uvádí u studenta 1. ročníku jen tehdy, pokud student ve stejném kalendářním roce úspěšně ukončil vzdělávání v maturitním oboru ve střední škole (rok maturity je shodný s rokem uvedeným v položce RDAT – rozhodné datum sběru).

IZOZ – IZO školy, ze které žák přichází ke vzdělávání v SŠ nebo v konzervatoři

Položka se vyskytuje pouze v souborech za SŠ a konzervatoře a obsahuje IZO školy, ze které se žák hlásí ke vzdělávání ve střední škole nebo v konzervatoři. Zpravidla jde o IZO základní školy, z níž žák nastupuje do 1. ročníku SŠ nebo konzervatoře. Pokud žák přestoupí z jedné střední školy na jinou střední školu, uvádí se IZO původní střední školy. Obsah položky zůstává stejný po celou dobu setrvání žáka na škole, s výjimkou přechodu do nástavbového studia nebo do zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem či středního vzdělání s maturitní zkouškou.

U žáků, kteří se ke vzdělávání ve střední škole přihlásili ze školy zapsané ve školském rejstříku a v tomtéž roce byli přijati ke vzdělávání, se kontroluje na školský rejstřík.

U žáků, kteří se hlásí z české školy, jejíž IZO nelze zjistit (škola zanikla apod.), lze uvést pomocný kód „000000203“.

U žáků, kteří přichází z české školy při zastupitelském úřadu v zahraničí, se uvede kód „000000xxx“, kde místo xxx se dosadí kód státu sídla školy podle číselníku RAST.

U žáků, kteří absolvovali zahraniční školu, se uvede kód „999999xxx“, kde místo xxx se dosadí kód státu sídla školy podle číselníku RAST. Např. kód pro školu sídlící na Slovensku bude 999999703.

Pokud je potřeba IZO školy dohledat či ověřit, je možné se podívat na **adresář škol** na serveru <http://sberdat.uiv.cz> nebo na stránce <http://rejskol.msmt.cz/>.

IZOS – IZO střední školy, ve které student získal střední vzdělání s maturitou (od roku 2011 se na maturitním vysvědčení uvádí RED_IZO, proto se uvádí i do IZOS)

Položka se vyskytuje pouze v souboru za VOŠ. U studentů, kteří se ke vzdělávání ve VOŠ přihlásili ve stejném kalendářním roce, ve kterém úspěšně ukončili vzdělávání v maturitním oboru ve střední škole zapsané ve školském rejstříku, se kontroluje na školský rejstřík, u ostatních žáků lze uvést kód „000000203“. U české školy při zastupitelském úřadu v zahraničí se uvede kód „000000xxx“, kde místo xxx se dosadí kód státu sídla školy podle číselníku RAST“.

U žáků, kteří absolvovali zahraniční školu, se uvede kód „999999xxx“, kde místo xxx se dosadí kód státu sídla školy podle číselníku RAST“. Např. pro školu se sídlem na Ukrajině se v položce IZOS uvede hodnota 999999804.

Pokud je třeba některé IZO dohledat či ověřit, je možné se podívat na **adresář škol** na serveru <http://sberdat.uiv.cz> nebo na stránce <http://rejskol.msmt.cz/>.

OBORS – obor vzdělání ve střední škole

Položka se vyskytuje se jen v souboru za VOŠ.

Uvede se kód oboru, ve kterém student úspěšně vykonal maturitní zkoušku před přijetím do VOŠ. Pokud je kód oboru neznámý, položka OBORS může zůstat nevyplněna. Vyplněná položka se kontroluje na číselník oborů RASO.

STUPEN – nejvyšší stupeň vzdělání, kterého žák/student dosáhl před přijetím do daného druhu vzdělávání

Stupeň vzdělání se uvádí podle číselníku RAKK. Pokud byl žák přijat do 1. ročníku víceletého gymnázia nebo 8leté konzervatoře, je vstupní hodnotou položky STUPEN vždy hodnota „1“ – bez vzdělání, neboť žáci po 5. nebo 7. ročníku ZŠ nemají ukončené základní vzdělání.

Stupeň „základní vzdělání“ získá žák podle § 45 školského zákona až úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole, nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. V oboru 8letého nebo 6letého gymnázia se ponechává v položce STUPEN hodnota „bez vzdělání“ po celou dobu vzdělávání v oboru, bez ohledu na to, že žák dosáhne během vzdělávání stupně základní vzdělání.

„**Základy vzdělání**“ podle § 45 odst. 2 školského zákona žák získá ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole speciální (dříve pomocné škole).

Pokud žák nedokončí úspěšně vzdělávací program základního vzdělávání v základní škole, zůstává osobou bez vzdělání, nikoli osobou se základy vzdělání.

ZAHDAT – datum zahájení vzdělávání, KOD_ZAH – kód zahájení vzdělávání

Zahájení školního vzdělávání se vztahuje k aktuální škole, případně druhu studia (přechod do nástavbového nebo zkráceného studia pro získání středního vzdělání). Pokud žák přestupuje z jiné školy podle §§ 45, 66 nebo 97 školského zákona, uvede se kód pro přestup z jiné školy.

ZŠ, SŠ – zpravidla uvádí datum 1. 9. (§ 24 odst. 1 zákona 561/2004 Sb. – Školský zákon) bez ohledu na to, který den v měsíci září je prvním dnem školního vyučování.

Přijetí do 1. ročníku SŠ se uvádí, pokud žák prošel přijímacím řízením a na této škole nastoupil do 1. ročníku nebo byl dodatečně přijat do 1. ročníku. Pokud žák (i během září) přestoupil z jiné střední školy, uvede se přestup.

VOŠ – uchazeč o přijetí ke vzdělávání se stává studentem VOŠ dnem zápisu ke vzdělávání, nejpozději však 30. 9. Kód zahájení musí být vyplněn současně s položkou datum zahájení vzdělávání.

Kontrola: pokud má žák 1. ročníku ZŠ uvedeny kódy zahájení vzdělávání „1 – Zahájení 1. ročníku ZŠ v řádném termínu“, nebo „2 – Zahájení 1. ročníku ZŠ s jednoletým odkladem“ nebo „3 – Zahájení 1. ročníku ZŠ s dvouletým odkladem“, nemůže mít v položce průběh vzdělávání PRIZN_ST = „3 – opakování ročníku“ a zároveň datum zahájení vzdělávání v aktuálním školním roce.

Pokud má student 1. ročníku VOŠ v zahájení vzdělávání uveden kód „A – přijetí do 1. ročníku“, nemůže být studentem opakujícím tento ročník a zároveň mít datum zahájení vzdělávání v aktuálním školním roce.

UKONDAT – datum ukončení vzdělávání, KOD_UKON – kód ukončení vzdělávání

Obě položky se vyplňují k aktuálnímu stavu žáků v okamžiku ukončení vzdělávání.

Základní škola: žáci, kteří byli přijati ke vzdělávání ve víceleté střední škole, jsou žáky školy do 31. 8. příslušného školního roku, pak je zaznamenán přestup do víceleté SŠ.

Žáci, kteří úspěšně ukončili základní vzdělávání, přestávají být žáky školy 30. 6., přestože pro jiné účely (např. státní sociální podpory) mohou být považováni za žáky školy do 31. 8. příslušného školního roku.

Žáci, kteří splnili povinnou školní docházku a konají opravnou zkoušku nebo budou hodnoceni v náhradním termínu, jsou žáky školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud jim nebylo povoleno opakování ročníku.

Povinnou školní docházku plní i žáci, kteří odešli do školy při zdravotnickém zařízení, nebo žáci dočasně umístění na diagnostickém pobytu v jiné základní škole. Tito žáci nadále zůstávají kmenovými žáky školy, stejně jako žáci, kteří nenastoupili počátkem nového školního roku do školy, anebo dlouhodobě do školy nedochází a nejsou ze školy odhlášeni svými zákonnými zástupci (např. neohlášený pobyt v zahraničí).

Příklady možného správného vyplnění jednotlivých položek při ukončení vzdělávání v ZŠ :

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků (§ 36 školského zákona). Proto počet let splněné povinné ŠD je maximálně **9 let**, a to bez ohledu na délku vzdělávacího programu nebo na dobu, po kterou žák dochází do školy.

Úspěšné ukončení vzdělávání v 9. (10.) ročníku ZŠ (ZŠ speciální):

Datum ukončení: 30. 6. u žáků, kteří úspěšně ukončili 9. (10.) ročník. Pokud žák vykonal opravnou zkoušku později, uvede se datum opravné zkoušky.

Kód ukončení: 1 – ukončení ŠD v ZŠ – základní vzdělání
2 – ukončení ŠD v ZŠ speciální – základy vzdělání
Příznak studia: 7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty: 4 – absolvent

Ukončení vzdělávání po splnění povinné školní docházky v nižším ročníku ZŠ, nebo žák neprospěl z některého předmětu ve druhém pololetí posledního ročníku a nevykonal úspěšně opravnou zkoušku:

Datum ukončení: 30. 6., ale pokud žák konal opravnou zkoušku později, uvede se datum opravné zkoušky
Kód ukončení: 6 – ukončení povinné ŠD v nižším ročníku nebo v posledním ročníku bez získání stupně vzdělání
Příznak studia: 7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty: 3 – ukončené vzdělávání bez absolvování

Přestup na jinou školu (týká se i žáků, kteří pokračují po 5. ročníku na 2. stupni v jiné škole):

Datum ukončení: konkrétní datum, které předchází dnu, k němuž byl žák převzat do evidence nové školy
Kód ukončení: 3 – přestup na jinou základní školu nebo
4 – přestup do školy určené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami nebo (použit jen při přestupu z běžného vzdělávacího programu do speciálního vzdělávacího programu)
Příznak studia: 7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty: 3 – ukončené vzdělávání bez absolvování

Přijetí na víceletou SŠ od 1. září:

Datum ukončení: 31. 8.
Kód ukončení: 5 – přestup do SŠ před ukončením povinné ŠD
Příznak studia: 7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty: 3 – ukončené vzdělávání bez absolvování

Ukončení u cizinců, kteří opouštějí ČR

Datum ukončení:	konkrétní datum, kdy byl žák posledním dnem ve škole
Kód ukončení:	G – ukončení vzdělávání pro cizince bez trvalého pobytu v ČR
Příznak studia:	7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty:	3 – ukončené vzdělávání bez absolvování

Dodatečný odklad – návrat do MŠ (během 1. pololetí 1. ročníku ZŠ):

Datum ukončení:	konkrétní datum, kdy bylo dítě posledním dnem žákem školy
Kód ukončení:	7 – dodatečný odklad
Příznak studia:	7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty:	5 – dodatečný odklad povinné ŠD

Ukončení souběžného vzdělávání – střídavá péče (ZŠ, která nevydává vysvědčení):

Datum ukončení:	konkrétní datum, kdy bylo dítě posledním dnem žákem školy
Kód ukončení:	P – ukončení souběžného vzdělávání
Příznak studia:	7 – vzdělávání ukončeno
Kód věty:	3 – ukončené vzdělávání bez absolvování

Ukončení vzdělávání cizinců v SŠ a v konzervatořích:

Kód ukončení G – Ukončení docházky cizince do školy v ČR (odstěhování cizince mimo ČR) lze použít pouze u žáka – cizince, který dosud plnil povinnou školní docházku.

Absolventi SŠ, konzervatoře, VOŠ:

Datum, kdy žák/student úspěšně vykonal předepsanou zkoušku, resp. datum uvedené na maturitním vysvědčení, se v matrice uvede jako datum zkoušky i datum ukončení vzdělávání. Vyplní se kód ukončení (položka KOD_UKON=1), kontrolní rozlišení (KOD_VETY=4) a příznak vzdělávání (PRIZN_ST=7).

Nevykoná-li žák úspěšně maturitu, závěrečnou zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v řádném termínu, zůstává žákem školy do 30. června školního roku, v němž měl vzdělávání řádně ukončit. Totéž platí pro studenty posledního ročníku VOŠ, kromě vzdělávání ve vzdělávacím programu s délkou 3,5 roku, ve kterém přestávají být studenty 31. ledna, pokud nevykonají absolutorium v řádném termínu.

Žák/student může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného řediteli školy. V takovém případě přestává být žákem/studentem dnem následujícím po dni doručení tohoto sdělení řediteli školy, popřípadě dnem uvedeným ve sdělení o zanechání vzdělávání, pokud jde o den pozdější.

Kód ukončení musí být vyplněn současně s položkou datum ukončení **a dodatečně se nemění.**

ROČNIK – ročník, ve kterém se student vzdělává

Ročník se uvede podle číselníku RARO a nemůže být vyšší než délka vzdělávání. To neplatí u 3,5letého vzdělávání ve VOŠ, kde jsou studenti ve 4. ročníku, a 1,5 letého vzdělávání v SŠ (2. ročník).

TRIDA – třída, studijní skupina ve VOŠ

Položka není obsažena v souborech za konzervatoře. Označení třídy musí být jednoznačné v rámci celé školy. Nesmějí se vyskytnout stejně označené třídy ani v různých částech školy (místech poskytovaného vzdělávání). Jednoznačné označení tříd je nezbytné pro správný import souborů i pro výpočty počtu tříd ve škole či jednotlivých ročnících školy.

Pro málotřídní ZŠ je nutné správně nastavit označení třídy tak, aby počet tříd odpovídal skutečnosti. Žákům různých ročníků se přiřadí stejné označení třídy, tak jak to je ve skutečnosti.

ST_SKOLY – stupeň školy

Položka je zastoupena pouze v souborech základní školy. Rozdíl je mezi 9letým a 10letým vzdělávacím programem, kde je 1. stupeň označen u 1. - 6. ročníku a 2. stupeň u 7. – 10. ročníku. Vybírá se z číselníku RASS.

ZPUSOB – způsob plnění povinné školní docházky

Položka je zastoupena v souborech základní školy, a střední školy a konzervatoře. Vyplňuje se u žáků, kteří plní povinnou školní docházku (PŠD) podle číselníku RASD.

Žáci, kteří plní povinnou ŠD jiným způsobem než zahrnují kódy „11 – školní docházka ve škole zapsané ve školském rejstříku“ a „12 – Souběžné vzdělávání v ZŠ v rámci střídavé péče“, jsou v rámci příslušného výkazu uvedeni pouze v oddíle XIII a nikde jinde.

Žáci, kteří ukončili povinnou ŠD, se zahrnují do oddílu I výkazu M 3 bez ohledu na způsob plnění PŠD.

PRIZN_ST – příznak vzdělávání, průběh, opakování, přerušení vzdělávání

Po dobu **přerušení vzdělávání** je v položce KOD_VETY=2 (přerušené vzdělávání) a v položce PRIZN_ST=6 (přerušení vzdělávání). I u studentů, kteří přerušili vzdělávání, musí být vyplněna třída: je to ta třída, ve které student byl před začátkem přerušení vzdělávání. Záznam (věta) o žákovi zůstává v platnosti, dokud se žák nevrátí nebo nezanechá vzdělávání, tedy platí i v novém školním roce.

Po návratu po přerušení vzdělávání (PRIZN_ST=2), musí být vyplněna položka PRERUS.

Přerušení vzdělávání nepřichází v úvahu v základní škole.

Opakování ročníku (PRIZN_ST=3) zůstává takto označeno pouze ve školním roce, ve kterém žák/student ročník opakuje. V dalším školním roce se eviduje jako řádné vzdělávání (PRIZN_ST=1).

Přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího (PRIZN_ST=4) se uvádí jen u žáků/studentů, kteří z důvodu mimořádného nadání, u žáků plnících povinnou ŠD i s doporučením poradenského zařízení, „přeskočili“ ročník **v rámci téhož vzdělávacího programu** (odst. 3 § 17 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Není to případ žáků, kteří přešli do jiného oboru a na základě rozdílových zkoušek postoupili do vyššího ročníku. Pro vyplnění položky PRIZN_ST se použije číselník RAPV.

PRERUS – celková doba přerušení daného druhu vzdělávání v měsících v dané škole

U těch žáků/studentů, kteří nepřerušili vzdělávání, je v položce PRERUS nula. Nenulová hodnota je u těch žáků/studentů, kteří se vrátí po přerušení vzdělávání nebo přerušili vzdělávání opakovaně. Napočítává se během celého vzdělávání na dané škole a zahrnuje se každý započatý měsíc (např. přerušení 25. 5. 2012 – 31. 10. 2012 = 6 měsíců). Maximální doba jednorázového přerušení vzdělávání je 24 měsíců.

FIN – zdroj financování žáka/studenta

Důležitá položka obsahuje informaci pro přidělování finančních prostředků škole z rozpočtu MŠMT. Vyplní se podle číselníku RAFZ.

Kód 30 – „Nefinancováno z prostředků MŠMT“ uvádějí pouze školy, jejichž zřizovatelem je jiný resort než MŠMT (školy MO, MV, MSp).

Kódy 11 až 13 uvádějí školy všech ostatních zřizovatelů (MŠMT, kraj, obce, registrované církve a náboženské společnosti nebo jiné právnické osoby – soukromé školy).

Kód 11 – „Financování z prostředků MŠMT – standardní“ se uvádí u všech žáků/studentů, na které nejsou požadovány zvýšené prostředky nebo jim nenáleží zákonně stanovené příplatky. Rovněž u žáků/studentů s mimořádným nadáním, individuálně vzdělávacími plány se uvádí kód FIN 11 (pokud zároveň nejsou zdravotně postiženi).

Kód 12 – „Financování z prostředků MŠMT – zvýšené“ se uvádí u žáků/studentů, kteří mají zdravotní postižení, jsou integrováni v běžné třídě a jsou na ně požadovány příplatky (ve výkazu se napočtou do oddílu IX, do sloupců

„vyžadující zvýšené výdaje“), nebo jsou ve třídě samostatně zřízené pro žáky se SVP (speciální třídy) a jsou zdravotně postižení (ve výkazu oddíl VIII). Takto vykazovaní žáci/studenti musí mít v položce POSTIZ1, případně i v položce POSTIZ2 uvedený kód pro některé ze zdravotních postižení.

Kód 13 – „Financování z prostředků MŠMT – zvýšené – více vad“ se uvádí i u žáků, kteří vedle mentálního postižení jsou i smyslově nebo tělesně postižení a souběžně postižení více vadami mají doložené školským poradenským zařízením. Do výkazu se tito žáci napočtou v závislosti na tom, zda jsou skupinově nebo individuálně integrováni, do oddílu VIII, ř. 0810, nebo do oddílu IX, ř. 0910. To neplatí, pokud má žák jedno z postižení autismus – napočte se vždy do ř. 0815, resp. do ř. 0915, opět podle druhu integrace (druh integrace vyplývá z položky TYP_TR – typ třídy).

Kód 15 – „Financování z prostředků MŠMT – žák z DD, VÚ, DgÚ“ se uvádí u žáků sociálně znevýhodněných umístěním v zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, pokud nemají zdravotní postižení (žáci uvedení ve výkazu v oddíle VIII, ř. 0816).

Dvumístné kódy pro financování se přenášejí pouze v **anonymizovaném** souboru. V celkovém souboru je položka FIN **jednomístná**, tzn., že nese informaci pouze o tom, zda se finanční prostředky na žáka přidělují z rozpočtu MŠMT, nebo z rozpočtu jiného resortu.

Položka FIN je kontrolována na vyplnění položek POSTIZ1, POSTIZ2 a VICE_VAD.

OBOR – obor vzdělání, vzdělávací program VOŠ

Uvádí se kódy oborů/vzdělávacích programů, ve kterých se žáci/studenti vzdělávají a které má škola zapsané ve školském rejstříku. U žáků, kteří se vzdělávají podle školního vzdělávacího programu, se uvádějí sedmimístné kódy oborů, u žáků, kteří byli přijati a vzdělávají se v oboru s osmimístným kódem, se uvede osmimístný kód oboru.

Vyšší odborné školy uvedou kódy akreditovaných vzdělávacích programů. Neuvádí kódy s tečkami: při udělení akreditace vzdělávacímu programu se tečky za lomítkem v kódu oboru nahrazují číselným kódem (viz nařízení vlády č. 211/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů, poznámka k tab. E2).

Konzervatoře – obor s písmenem „M“ v kódu oboru se použije pouze u absolventů, kteří ukončili vzdělávání v konzervatoři maturitou a nepokračovali k dosažení absolutoria (získali střední vzdělání s maturitou). Žáci, absolventi, kteří ukončili absolutoriem, i osoby, které ukončily nebo zanechaly vzdělávání bez maturity nebo bez absolutoria, budou mít uveden obor vzdělání s písmenem „P“ nebo „N“ v kódu oboru podle toho, jestli se vzdělávali ve školním vzdělávacím programu nebo ne. Žáci 1. a 2. ročníků budou mít ve školním roce 2013/14 uvedeny pouze obory s písmenem „P“ v kódu oboru.

Základní škola – uvede jen ty obory, které má zapsány ve školském rejstříku.

RVP pro obor vzdělání **základní škola** má kód oboru **7901C01**. Tzv. Základní škola praktická, vzdělávání podle RVP ZV pro žáky s lehkým mentálním postižením, patří rovněž do oboru vzdělání „základní škola“. Vzdělávání podle RVP ZV pro žáky s LMP se zohledňuje v položce UVP (upravený vzdělávací plán) v anonymizovaném souboru.

RVP pro obor vzdělání **základní škola speciální** má kód oboru **7901B01**. Příslušné školy jsou podle něj povinny vzdělávat nejpozději od 1. 9. 2010 počínaje 1., 6., popřípadě 7. ročníkem.

Vzdělávací program Pomocné školy č. j. 24 035/1997-22 a Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy č. j. 15 353/2000-24 jsou považovány za dobíhající a mají kód oboru **7901B001**.

Podle novely školského zákona (zákon č. 49/2009 Sb. ze dne 18. 2. 2009), § 48 odst. 2, je obor vzdělání **základní škola speciální desetiletý**.

OBOR2 – příznak vzdělávání ve druhém hlavním oboru

Položka je obsažena jen v souborech konzervatoří. Vyplní se podle číselníku RADO.

Nezaměňovat „druhý hlavní obor“ s „oborem vzdělání“!

V rámci oboru vzdělání se může žák konzervatoře navíc vzdělávat v tzv. „druhém hlavním oboru“, např. v rámci oboru vzdělání Hudba může mít jako druhý hlavní obor skladbu, dirigování.

Za takového žáka se v datovém souboru předává v položce OBOR kód oboru vzdělání (např. 8244P01 Hudba) a v položce OBOR2 kód, který rozlišuje, zda jde o vzdělávání v 2. hlavním oboru ve stejném ročníku, v nižším ročníku, nebo zda jde o vzdělávání pouze ve 2. hlavním oboru. V oddílu VII se takový žák napočte vždy jen jednou.

Příklady:

- žák se vzdělává **pouze v jednom „zaměření“** daného oboru vzdělání
=> v datovém souboru bude **jedna věta**, položka **OBOR2 = 0**
- žák se v daném oboru vzdělání vzdělává **ve dvou „zaměřeních“** – vzdělává se i **ve druhém hlavním oboru**
 - a) obě zaměření studuje **ve stejném** ročníku
=> v datovém souboru budou **dvě věty**, v jedné **OBOR2 = 1**, ve druhé **OBOR2 = 3**
 - b) každé zaměření studuje **v jiném** (2. hlavní obor logicky **nižším**) ročníku
=> v datovém souboru budou **dvě věty**, ve větě týkající se **vyššího** ročníku bude **OBOR2 = 2**, ve větě týkající se **nižšího** ročníku **OBOR2 = 3**.
- žák **již absolvoval v hlavním oboru** a pouze „dokončuje“ **druhý hlavní obor**
=> v datovém souboru bude **jen jedna věta**, položka **OBOR2 = 3**.

DELST – délka vzdělávacího programu

Základní škola použije kód podle číselníku RADS pro 9letou nebo 10letou školní docházku a to i v případě, že jde o školu jen s prvním stupněm.

Pokud je délka vzdělávání předem prodloužena pro všechny žáky se zdravotním postižením, uvede se prodloužená délka (např. 7 let u konzervatoře pro zrakově postižené).

DRST – druh vzdělávání v SŠ, konzervatoři

Položka je obsažena jen v souborech středních škol a konzervatoří. Je třeba odlišovat zkrácené studium pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou určené pro uchazeče, kteří již získali střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru vzdělání (kód 42), od nástavbového studia, určeného pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem (kód 43). Druhy vzdělávání jsou vyjmenovány v číselníku RADV.

FST – forma vzdělávání v SŠ, konzervatoři, VOŠ

Položka je obsažena jen v souborech středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol. Formy vzdělávání jsou vyjmenovány v číselníku RAFS.

LET_PSD – počet let splněné povinné školní docházky

Položka je obsažena v souborech základních škol, středních škol a konzervatoří. Žáci mohou plnit povinnou školní docházku i ve středních školách a konzervatořích, a to nejen v případě víceletých gymnázií a tanečních konzervatoří, ale i ve vzdělávacích programech určených pro žáky, kteří již získali stupeň základní vzdělání. Jde o mimořádně nadané žáky, kteří byli během dosavadního vzdělávání přearženi do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (odst. 3 § 17 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Počet splněných let povinné školní docházky se žákovi tiskne na vysvědčení.

Počet let splněné povinné školní docházky se uvádí **standardně 9 let (pokud je již splněna), bez ohledu na to, kolikaletá byla povinná školní docházka** pro konkrétního jedince (v minulosti bývala např. i desetiletá).

Do položky se uvádějí jen ukončené roky povinné ŠD. U dodatečného odkladu povinné ŠD je tato položka nulová.

JAZYK_O – vyučovací jazyk oboru

Vyučovací jazyk oboru musí souhlasit s údajem ve školském rejstříku.

JAZ1 – kód 1. cizího jazyka

Uvádí se v ročníku, ve kterém se žák/student začne v dané škole konkrétnímu jazyku učit a zůstává zaznamenán po celou dobu vzdělávání ve škole, i v době přerušení vzdělávání nebo konání praxe. Výjimka nastane, jen pokud žák změní jazyk, kterému se ve škole učí a začne se místo něj učit jinému jazyku.

Položka JAZ1 nesmí zůstat prázdná, u žáků/studentů, kteří se neučí žádnému jazyku, bude uveden kód „00“, v souladu s číselníkem RACJ.

JAZ2, JAZ3, JAZ4 – kód 2. až 4. cizího jazyka

Uvedou se další jazyky, kterým se žák/student ve škole učí. Kód jazyka se přebírá z číselníku RACJ. Za střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy se předávají pouze povinné nebo povinně volitelné jazyky.

P_JAZ1 P_JAZ2, P_JAZ3, P_JAZ4 – příznak studovaného jazyka

Položky jsou obsaženy jen v souborech základních škol. Do školního roku 2012/13 určovaly, zda je jazyk pro žáka povinný, nepovinný, nebo volitelný.

Od školního roku 2013/14 se uvádí, zda jde o výuku **1. cizího jazyka, dalšího cizího jazyka** (druhého, třetího, čtvrtého) nebo o výuku **nepovinného jazyka** – viz číselník RAVJ. Ke změně došlo v souvislosti s úpravou Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání platnou od 1. 9. 2013.

Výuka vybraných předmětů v cizím jazyce

Položky pro cizí jazyky, v nichž probíhá výuka vybraných předmětů, položky pro počet vybraných předmětů a položky pro počet hodin výuky vybraných předmětů v cizím jazyce vyplňují jen školy, které mají povoleno vzdělávat žáky ve vybraných předmětech v cizím jazyce. U ostatních škol tyto položky zůstanou nevyplněny.

JAZYK_PR1, JAZYK_PR2 – kódy cizích jazyků, v nichž probíhá výuka vybraných předmětů

Položky jsou obsaženy jen v souborech základních škol. Výuka vybraných předmětů může probíhat v cizím jazyce. U žáka se uvede kód cizího jazyka, v němž výuka předmětů probíhá. Nepatří sem samotný předmět „cizí jazyk“. Položky mohou být vyplněny **jen u škol, které mají ve školském rejstříku** uveden jako vyučovací jazyk školy „výuka vybraných předmětů v cizím jazyce“. Kódy jazyků se uvádějí podle číselníku RACJ.

POCET_PR1, POCET_PR2 – počet předmětů, ve kterých probíhá výuka v cizím jazyce

Položky jsou obsaženy jen v souborech základních škol. Souvisí s položkami JAZYK_PR1, JAZYK_PR2. Nezahrnuje se sem předmět „cizí jazyk“.

POCET_H1, POCET_H2 – počet hodin výuky v cizím jazyce

Položky jsou obsaženy jen v souborech základních škol. Souvisí s položkami JAZYK_PR1, JAZYK_PR2. Uvede se počet hodin, ve kterých probíhá výuka vybraných předmětů v cizím jazyce. Nezahrnuje se sem výuka „cizího jazyka“.

KOD_ZK – druh vykonané zkoušky

Položka je obsažena jen v souborech středních škol. Uvede se kód označující druh vykonané zkoušky (závěrečná zkouška, maturitní zkouška) podle číselníku RADZ.

KOD_OPAK – příznak konané zkoušky

Položka je obsažena jen v souborech středních a vyšších odborných škol. Upřesňuje, v jakém termínu se předepsaná zkouška konala (v řádném, náhradním, opakovaně) podle číselníku RAVZ.

Pro VOŠ jsou platné jen kódy pro řádnou, náhradní a opravnou zkoušku, nerozlišuje se počet opakování zkoušky.

Evidují se všechny pokusy o složení závěrečné zkoušky a absolutoria.

KOD_OP_M – příznak konané maturitní zkoušky

Položka je obsažena jen v souborech konzervatoří. Upřesňuje, v jakém termínu se konala maturitní zkouška (v řádném, náhradním, opakovaně) podle číselníku RAVZ. Vyplňuje se pouze u žáků konajících maturitní zkoušku. Při opakování maturitní zkoušky se musí provést zápis celé maturitní zkoušky znovu, i když je opravná zkouška jen z jednoho předmětu.

KOD_OP_A – příznak konané zkoušky absolutorium

Položka je obsažena jen v souborech konzervatoří. Upřesňuje, v jakém termínu se konalo absolutorium. Vybere se kód podle číselníku RAVZ.

JAZABS – kód cizího jazyka při absolutoriu

Položka je obsažena v souborech konzervatoří a vyšších odborných škol a uvádí se zde kód cizího jazyka (číselník RACJ), ze kterého žák/student složil zkoušku při absolutoriu. Pokud žák konzervatoře konal i maturitní zkoušku, bude JAZABS prázdná.

JAZM – kód cizího jazyka při maturitě

Položka je obsažena v souborech středních škol a konzervatoří a uvádí se zde kód cizího jazyka (číselník RACJ), ze kterého žák složil maturitní zkoušku. Pokud žák maturitní zkoušku z jakéhokoli důvodu nekoná, bude položka JAZM prázdná.

VYSLCELK – kód úspěšnosti předepsané zkoušky

Položka je obsažena v souborech středních a vyšších odborných škol. Uvádí se v ní kód pro složení (nesložení) zkoušky předepsané pro daný druh vzdělávání (závěrečná zkouška, maturita, absolutorium) podle číselníku RAUN. Zaznamenávají se výsledky všech pokusů o vykonání předepsané zkoušky, úspěšných i neúspěšných.

VYSLCEL_M – kód úspěšnosti maturitní zkoušky

Položka VYSLCEL_M je obsažena jen v souborech konzervatoří. Uvádí se v ní kód pro složení (nesložení) maturitní zkoušky podle číselníku RAUN. Zaznamenávají se výsledky všech pokusů o vykonání předepsané zkoušky, úspěšných i neúspěšných.

VYSLCEL_A – kód úspěšnosti absolutoria

Položka VYSLCEL_A je obsažena jen v souborech konzervatoří. Uvádí se v ní kód pro složení (nesložení) absolutoria podle číselníku RAUN. Zaznamenávají se výsledky všech pokusů o vykonání předepsané zkoušky, úspěšných i neúspěšných.

ZKDAT – datum konání předepsané zkoušky

Položka je obsažena v souborech středních a vyšších odborných škol. Uvádí se datum konání závěrečné nebo maturitní zkoušky či absolutoria. **Zaznamenávají se všechny pokusy o vykonání zkoušky, úspěšné i neúspěšné.**

Při neúspěšném pokusu je žák/student žákem/studentem školy do 30.6. Od 1.7 již není žákem/studentem školy (u vzdělávacích programů VOŠ v délce 3,5 roku přestává být student posledního ročníku, který nevykonal absolutorium v řádném termínu, studentem školy 31. 1.).

Datum konání maturitní zkoušky by mělo být stejné jako datum uvedené na maturitním vysvědčení, resp. datum uvedené na protokolu o neúspěšném konání zkoušky.

Pokud se maturant, který neuspěl, odvolal proti výsledku hodnocení maturitní zkoušky a s odvoláním uspěl, zaznamená se opravený výsledek maturitní zkoušky s datem vydání maturitního vysvědčení. Za takového maturanta bude předána další nová věta s datem vydání maturitního vysvědčení a ostatní položky v datové větě, kromě data a výsledku zkoušky, zůstanou stejné.

ZKDAT_M – datum konání maturitní zkoušky v konzervatoři

Položka je obsažena v souborech konzervatoří. Uvádí se datum konání maturitní zkoušky (datum uvedené na maturitním vysvědčení, resp. datum uvedené na protokolu o neúspěšném konání zkoušky). Zaznamenávají se všechny pokusy o vykonání zkoušky, úspěšné i neúspěšné.

ZKDAT_A – datum konání absolutoria v konzervatoři

Položka je obsažena v souborech konzervatoří. Uvádí se datum konání absolutoria. Zaznamenávají se všechny pokusy o vykonání zkoušky, úspěšné i neúspěšné.

SERIE_V – série tiskopisu vysvědčení o závěrečné nebo maturitní zkoušce

CTISK_V – číslo tiskopisu vysvědčení o závěrečné nebo maturitní zkoušce

Položky jsou obsaženy v souborech středních škol a konzervatoří. Uvádí se označení série tiskopisu vysvědčení o závěrečné nebo maturitní zkoušce a číslo tiskopisu vysvědčení o závěrečné nebo maturitní zkoušce.

SERIE_L – série tiskopisu výučního listu

CTISK_L – číslo tiskopisu vysvědčení výučního listu

Položky jsou obsaženy pouze v souborech středních škol. Uvádí se označení série tiskopisu výučního listu a číslo tiskopisu výučního listu.

SERIE_A – série tiskopisu vysvědčení o absolutoriu

CTISK_A – číslo tiskopisu vysvědčení o absolutoriu

Položky jsou obsaženy v souborech vyšších odborných škol a konzervatoří. Uvádí se označení série tiskopisu vysvědčení o absolutoriu a číslo tiskopisu vysvědčení o absolutoriu.

SERIE_D – série tiskopisu diplomu o absolutoriu

CTISK_D – číslo tiskopisu diplomu o absolutoriu

Položky jsou obsaženy jen v souborech vyšších odborných škol. Uvádí se označení série tiskopisu diplomu o absolutoriu a číslo tiskopisu diplomu o absolutoriu ve VOŠ.

ZMENDAT – datum uskutečněné změny, KOD_ZMEN – kód změny

Za každého žáka se předává tolik vět, kolikrát se změnil obsah předávaných údajů za vykazované období (nezahrnuje opravy chybně zadaných údajů!!!). Předávají se vždy **úplné** věty, obsahující všechny povinné položky, přičemž tyto věty na sebe časově plynule navazují.

Položka KOD_ZMEN v sobě obsahuje informaci o registrované změně, jež je už promítnuta v položkách této aktuální věty. Kód změny uvedený podle číselníku RAKZ se tedy objevuje ve větě s „novými“ údaji. Pokud došlo k několika změnám ve stejném termínu, uvádí se kód odpovídající hlavnímu důvodu vzniku nové věty". Zjednodušeně by se dalo říci, že "vyšší" hodnota kódu má přednost před "nižší". Standardní postoupení do vyššího ročníku sice vytváří vždy novou větu, ale tato očekávaná změna se nepromítá do změnových položek.

KOD_VETY – kontrolní položka

Povinnost vyplnění jednotlivých položek závisí na tom, za jakou osobu se věta (položky) předává. Jiné požadavky jsou na větu o žákovi/studentovi a jiné na větu o absolventovi, osobě s přerušným vzděláním nebo ukončeným vzděláním bez absolvování (předepsaná zkouška nesložena), apod. Kód věty podle číselníku RAKV rozlišuje, za koho se příslušná věta předává, a kontrolují se na ni ostatní položky.

Kód 9 – je určen pro uchazeče, kteří nenastoupili ke vzdělávání: byli přijati, odevzdali škole zápisový lístek, ale z nějakého důvodu nezahájili vzdělávání a škole se nepodařilo zjistit jejich rodné číslo. Stali se žáky pouze administrativně, nikoli fakticky.

Kód 4 – absolvent – musí být vyplněny všechny položky související s konáním zkoušky pro příslušný druh školy.

PLAT_ZAC – začátek platnosti věty

V položce PLAT_ZAC se uvádí datum, od kterého platí kombinace hodnot položek uvedená v datové větě. U téhož žáka/studenta musí jednotlivé předávané věty na sebe přesně časově navazovat. Se začátkem platnosti nové věty s aktualizovaným obsahem položek se zároveň ukončuje platnost předchozí věty, a to dnem předcházejícím. Položka PLAT_ZAC musí být vyplněna u každé věty.

Bude-li rozhodné datum sběru **30. 9. 2014**, budou předávány všechny věty žáků/studentů, jejichž platnost spadá aspoň jedním dnem do intervalu 1. 10. 2013 až 30. 9. 2014 (u žáků 1. ročníku ZŠ, kterým byl loni udělen dodatečný odklad i věty se začátkem platnosti v měsíci září 2013), navíc věty o osobách s trvajícím přerušením vzdělávání a věty o osobách, které konaly zkoušku v období 1. 10. 2013 až 30. 9. 2014. U vět s koncem platnosti 30. 9. 2014 je žádoucí předat i navazující větu s platností od 1. 10. 2014.

Při předávání údajů podle stavu k **31. 3. 2014** se předávají věty žáků/studentů, kde $PLAT_ZAC \geq 1. 9. 2013$ a $PLAT_ZAC \leq 31. 3. 2014$, navíc věty o osobách s trvajícím přerušením vzdělávání a věty o osobách, které konaly zkoušku v období 1. 10. 2013 až 31. 3. 2014. U vět s koncem platnosti 31. 3. 2014 je žádoucí předat i navazující větu s platností od 1. 4. 2014.

U žáků/studentů se vytváří nová věta vždy minimálně k 1. 9., kdy žáci postupují do vyšších ročníků, mění se název třídy, příp. opakují ročník. U individuálního vzdělávacího plánu, který stanovuje organizaci vzdělávání odlišně od standardního období školního roku, se rovněž vždy k 1. 9. vytváří nová věta.

PLAT_KON – konec platnosti věty

V položce PLAT_KON se uvádí datum, do kterého platila kombinace hodnot položek uvedená v datové větě.

V **aktuálně platné větě zůstává položka PLAT_KON prázdná**, neboť konec platnosti této věty ještě nenastal. Jinými slovy u vět, které jsou aktuální a tudíž platné, je položka PLAT_KON nevyplněna, neuvádí se předpokládané budoucí datum ukončení platnosti věty.

Pro výběr vět předávaných k určitému rozhodnému datu platí pravidlo uvedené u položky PLAT_ZAC:

Při podzimním rozhodném datu sběru se předávají všechny věty žáků/studentů, jejichž platnost spadá aspoň jedním dnem do intervalu 1. 10. minulého roku až 30. 9. aktuálního roku (u žáků 1. ročníku ZŠ, kterým byl v prvním pololetí uplynulého školního roku udělen dodatečný odklad i věty se začátkem platnosti v měsíci září minulého školního roku), navíc se předávají věty o osobách s trvajícím přerušením vzdělávání a věty o osobách, které konaly zkoušku v období 1. 10. minulého školního roku až 30. 9. aktuálního školního roku. U vět s koncem platnosti 30. 9. je žádoucí předat i navazující větu s platností od 1. 10.

Při jarním rozhodném datu sběru se předávají věty žáků/studentů, jejichž platnost spadá aspoň jedním dnem do intervalu 1. 9. minulého roku až 31. 3. aktuálního roku (tj. období aktuálního školního roku), navíc věty o osobách s trvajícím přerušením vzdělávání a věty o osobách, které konaly zkoušku v období 1. 10. minulého roku až 31. 3. aktuálního roku. U vět s koncem platnosti 31. 3. je žádoucí předat i navazující větu s platností od 1. 4.

Položky v anonymizovaných souborech

KOD_ZAKA – jednoznačný identifikátor žáka/studenta

Jednoznačný identifikační kód žáka/studenta je uveden v anonymizovaném souboru místo rodného čísla. Kód žáka přiděluje škola tak, aby **nebyly přiděleny stejné kódy různým žákům/studentům v rámci celé školy (IZO) nebo naopak aby nebylo přiděleno několik různých kódů jednomu žákovi/studentovi**. Kód žáka může mít délku 1 až 10 znaků.

POSTIZ1, POSTIZ2 – druh zdravotního postižení

Nejprve se vyplňuje položka POSTIZ1, u žáků s více druhy zdravotního postižení i položka POSTIZ2. Pokud je v položce POSTIZ1 uvedeno „bez postižení (00)“, musí položka POSTIZ2 zůstat nevyplněna. V položce POSTIZ2

nesmí být uveden kód „00“ – bez postižení. U žáka s více druhy zdravotního postižení se uvedou jen dva nejvýznamnější. Zdravotní postižení se uvádí pouze u žáků/studentů, u nichž byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického nebo psychologického vyšetření školským poradenským zařízením.

Zdravotním postižením je pro účely školského zákona (a tím i pro výkaznictví) mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a také vývojové poruchy učení nebo chování (§ 16, odst. 2 zákona č. 561/2004). Pro vyplnění se použijí kódy z číselníku RAZP.

Pokud jsou poradenským zařízením diagnostikovány dva druhy postižení a nejedná se o souběh více vad, do položky POSTIZ1 bude uvedeno dominantní postižení, podle kterého bude žák vykázán na příslušném řádku v oddíle VIII nebo IX, druhé postižení se uvede do položky POSTIZ2.

Kombinace postižení vývojové poruchy učení a vývojové poruchy chování nelze deklarovat jako souběžné postižení více vadami (v položce VICE_VAD nelze pro tuto kombinaci uvést hodnotu „1“).

VICE_VAD – souběžné postižení více vadami

Za postiženého více vadami se považuje jedinec postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými druhy zdravotního postižení, včetně toho, který má vedle mentálního postižení i smyslové nebo tělesné postižení. Položka se kontroluje na údaje uvedené v položkách POSTIZ1 a POSTIZ2.

Žák pouze s vývojovými poruchami učení a chování, který nemá jiné zdravotní postižení, není považován za žáka se souběžným postižením více vadami.

Žáci/studenti, u nichž je v položce POSTIZ1 nebo POSTIZ2 uveden autismus (8A), se ve výkaze napočítají do řádku 0915 v oddíle IX nebo řádku 0815 v oddíle VIII (Autismus) bez ohledu na to, zda je vyplněna položka více vad.

TYP_TR – typ třídy (u ZŠ a SŠ je položka složená 3+2 znaky)

Položka TYP_TR se netýká konzervatoří. Obsahuje informaci o tom, zda třída, do které je žák zapsán, je nebo není samostatně zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pro jaké vzdělávací potřeby je určena (běžná/speciální třída) a v případě ZŠ a SŠ, zda je výuka ve třídě zajištěna s ustaveným asistentem pedagoga. Typ třídy se nemusí shodovat se zdravotním postižením žáka (např. žák s tělesným postižením může být ve třídě určené pro žáky s vývojovými poruchami učení). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které je třída samostatně zřízena, by však měli ve třídě převládat. **Žáci ve stejné třídě (obsah položky TRIDA) musí mít uveden vždy stejný typ třídy.**

Kód pro typ třídy se vybere z číselníku RATT (3 znaky) a v případě ZŠ nebo SŠ se rozšíří o informaci o počtu asistentů ve třídě:

A0 – třída bez asistenta pedagoga

A1 – třída s jedním asistentem pedagoga nebo s jedním vychovatelem

A2 – třída s více asistenty nebo s asistentem a vychovatelem

Rozšířená položka se předává pouze v **anonymizovaném souboru ZŠ a SŠ**. Pokud je předáván anonymizovaný soubor za ZŠ nebo SŠ, musí být položka **vždy vyplněna v rozšířeném tvaru**.

Ve školách při zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy se u tříd, které nejsou speciálně určeny pro žáky s mentálním nebo smyslovým postižením či s autismem, uvádí typ třídy s kódem 590 – třída pro žáky v DD se školou, VÚ, DgÚ. Tito žáci se ve výkaze v oddíle VIII započtou do řádku 0816.

Správně vyplněná položka je důležitá pro správné zobrazení údajů ve výkazu – zda se údaje zobrazí v oddíle VIII nebo IX, v případě výkazu o základní škole zda se zobrazí v oddílu III nebo IIIA. Pro zobrazení žáků v oddíle IX, ve sloupcích „vyžadující zvýšené výdaje“ je nutné mít správně vyplněnou položku FIN (financování žáka).

Speciální studijní skupina může být v souladu s platným zněním školského zákona vytvořena ve VOŠ, ale v praxi dosud nebyla zaznamenána. Položka TYP_TR je v anonymizovaném souboru VOŠ tříznaková, běžná studijní skupina je označena kódem „100“, podle číselníku RATT.

INDI – individuální vzdělávací plán

Položka se vyplňuje u žáků s individuálními vzdělávacími plány podle § 18 školského zákona. Kód pro rozlišení důvodů vytvoření IVP se vybere z číselníku RAIP.

Citace § 18 ŠZ: Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání nebo vyšším odborném vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Osobní vzdělávací plány matrika nesleduje.

NADANI – rozlišení pro mimořádně nadaného žáka/studenta

Mimořádně nadaný žák/student podle § 17 školského zákona může být na základě žádosti, jejíž součástí je u žáka, který plní povinnou školní docházku, vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, přeřazen do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. O mimořádném nadání se nedá uvažovat při přestupu do vyššího ročníku méně náročného oboru než je ten, ve kterém se žák dosud vzdělával.

Ředitel školy může žákovi s mimořádným nadáním povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (§ 18 školského zákona).

UVP – příznak vzdělávání žáka podle RVP ZV, přílohy pro LMP

Položka se předává pouze v **anonymizovaném souboru ZŠ**. Pokud je předáván anonymizovaný soubor, musí být položka **vždy vyplněna**, buď kódem "1" (vzdělává se podle školního vzdělávacího programu vytvořeného podle RVP ZV, přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením) nebo "0" (nevzdělává se podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením).

SZ – kategorie sociálního znevýhodnění

Sociálním znevýhodněním je podle § 16, odst. 4 školského zákona

- a) *rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,*
- b) *nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo*
- c) *postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky.*

Citace § 16, odst. 5 ŠZ: *Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení.*

Sociální znevýhodnění žáka/studenta uvedou **ZŠ, SŠ, konzervatoře a VOŠ, jen** pokud je znevýhodnění **doložené** vyjádřením poradenského zařízení, s doporučením k zohlednění speciálních vzdělávacích potřeb žáka/studenta (individuální vzdělávací plán, vyrovnávací opatření).

Položka se předává pouze v **anonymizovaném souboru**. Pokud je předáván anonymizovaný soubor, musí být položka **vždy vyplněna**, buď kódem "1" (se znevýhodněním) nebo "0" (bez znevýhodnění).

ZZ – kategorie zdravotního znevýhodnění

Zdravotním znevýhodněním je podle § 16, odst. 3 školského zákona *zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.*

Citace § 16, odst. 5 ŠZ: *Speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů zjišťuje školské poradenské zařízení.*

Zdravotní znevýhodnění žáka/studenta uvedou **ZŠ, SŠ, konzervatoře a VOŠ, jen** pokud je znevýhodnění **doložené** vyjádřením poradenského zařízení, s doporučením k zohlednění speciálních vzdělávacích potřeb žáka/studenta (individuální vzdělávací plán, vyrovnávací opatření).

Položka se předává pouze v **anonymizovaném souboru**. Pokud je předáván anonymizovaný soubor, musí být položka **vždy vyplněna**, buď kódem "1" (se znevýhodněním) nebo "0" (bez znevýhodnění).

Odkazy na další informace

Na stránce <http://www.msmt.cz/statistika-skolstvi/skolska-matrika-1> jsou další informace k předávání údajů ze školních matrik.

Jsou zde vystaveny:

- **Aktuality** – aktuální informace k předávání dat
- **Vzory formulářů výkazů** pro aktuální školní rok a **vysvětlivky** k nim. Podle vysvětlivek by se škola měla zorientovat ve výkazu a posoudit zda údaje, předávané správnímú úřadu, jsou v pořádku. To není úkol pro informatika, ale pro ředitele školy, případně pro jeho zástupce.
- **Metodické vysvětlivky k jednotlivým položkám** je tento soubor informací
- **Informace pro respondenty** – kromě kontaktů na zpracovatele dat na MŠMT a odkazů pro přihlášení k serverům obsahuje další nabídky:
 - **Termíny předávání dat v roce 2014**
 - **Číselníky** – údaje se předávají v kódované formě, v číselníku je vždy uveden kód a text, ke kterému se vztahuje. Některé školní evidenční programy sice kódy nezobrazují, ale při předávání dat jsou používány v chybových hláškách, jsou viditelné v nabídce „Práce s daty“ v aplikaci pro předávání údajů ze školních matrik.
 - **Datová rozhraní** – tj. struktury předávaných datových souborů. V přehledných tabulkách jsou uvedeny všechny předávané položky, číselníky pro jejich vyplnění, informace o povinnosti předání položky v souboru. Pokud se položka předává povinně, znamená to, že v předávaném souboru musí být uvedena a vyplněna i v případě, že zjišťovaný stav nenastává (položka se neopnechává prázdná, ale obvykle se vyplní 0 nebo jiný předepsaný znak).
 - **Příklady posloupnosti vět** – určeno pro programátory, tvůrce školních evidencí a jsou tu příklady, jak mají vypadat předávaná data o žákovi v různých situacích – přestup na jinou školu, ukončení vzdělávacího programu, sloučení a splnutí škol.

Na stránce <http://sberdat.uiv.cz> v nabídce Informace v pravém horním rohu obrazovky najdete informace i k dalším výkazům, které školy předávají.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
odbor statisticko-analytický 65

Kontaktní adresa: **matrika@msmt.cz**